

Blanka Karlsson: Ze Švédska do Národního archivu a do UNESCO, 16 stran, 12 obr.

Příspěvek dne 22. 9. ve 13.00 hodin na Mezinárodní konferenci v Praze v Senátu Parlamentu České republiky ve dnech 21. – 22. 9. 2023: "Úloha a místo zahraničních Čechů v bilaterálních vztazích II." V celkové Bibliografii autorky je to č. 95., přednáška č. 77., kongres č. 42.

Předkládaný příspěvek je podle tématu letošní konference osobním vyznáním, které má odpovědět na následující otázky:

- 1 Okolnosti a doba odchodu do zahraničí
- 2 Překážky v nové vlasti
- 3 Jak mě cizina přijala
- 4 Znalost nového jazyka a uchování češtiny v rodině
- 5 Pomoc místních úřadů a občanů v procesu adaptace
- 6 Kontakty s jinými Čechy
- 7 Co bylo nejtěžší, kdo mi nejvíc pomohl
- 8 Jaká jsou pozitiva a negativa přistěhovalce
- 9 Kým se cítím víc národnostně i jazykově
- 10 Moje uplatnění a návraty zpět do České republiky

Ad 1. Okolnosti a doba odchodu do zahraničí

Když se mě Švédové ptají, kdy jsem přišla do Švédska, odpovídám, že naopak – manžel se přiženil do Prahy. Jaký to byl osud? Manžela jsem poznala již v roce 1967, ale potom se naše životy rozdělily až do r. 1971, kdy teprve vznikla láska na dálku. Já jsem ale do ciziny vůbec odmítla jet, neboť jsem nechtěla opustit maminku, a tak se pan Karlsson musel přiženit do Prahy. V roce 1974 se mu podařilo dostat v komunistickém Československu místo ve Švédské obchodní kanceláři pod ochranou vlastního diplomatického pasu švédského obchodního atašé. V roce 1975 byla svatba v Praze nejprve na radnici, potom v kostele a následoval koktejl na Švédském velvyslanectví v Praze, kde jsme bydleli ve služebním bytě půl roku po svatbě. Následovala léta manželství, za tři roky rodičovství, v diplomatickém světě Prahy a ČR. České firmy si přály pana Karlssona (který kromě obchodních úkolů prodával Volva zahraničním diplomatům a Volvo 164 větší délky bylo nabídnuto i československé vládě) a tak se jeho obchodní mise stále prodlužovala až do roku 1984 a v komunistické totalitě se to jmenovalo: pan Karlsson s chotí a jejich synem se vrací do své vlasti po skončení své obchodní mise v Československu.

Těch 10 diplomatických let v Praze by pokrylo celou knihu a výše uvedené otázky by zase mohly platit naopak na zahraničního Švéda v cizině v Praze, i na syna narozeného v Praze 1978, který dostal ihned diplomatický pas, neboť ve švédské kultuře se vydávaly pasy i nezletilým.

Nikdy jsem nebyla politicky angažovaná, ale v roce 1968, kdy jsem studovala herectví na Divadelní fakultě AMU v Praze, my studenti jsme stávkovali přespáním na fakultě a poslouchali přednášky herců o jejich působení v komunistické totalitě. Tenkrát byla v oboru loutkářství na řadě další osoba z řad studentů v Palachově skupině jakožto Pochodeň č.... atd...

A nemohu nezmínit činnost svého švagra Lennarta Johanssona - s jeho souhlasem -, který byl redaktorem švédských novin Aftonbladet: v srpnu 1968 chodil po Praze s fotoaparátem v tom

nejhorším střelení a posílal zprávy do Aftonbladet. Jeho tři fotografie byly pak vystaveny jeden rok v Bílém domě v USA a dostal cenu První fotograf roku v celém světě. Lennart byl nedávno v Praze na jubilejních oslavách v Českém rozhlasu a tam na mou radu odevzdal do archivu Českého rozhlasu vzácné dokumenty. Když se ptali na cenu, řekl, že je to dar. K narozeninám mého manžela 21.8.(!) mu Lennart zaslal jednu takovou fotografii, kterou zde mohu se švagrovým svolením ukázat – [viz Obrazová část.](#)

Ad 2. Překážky v nové vlasti

Vlastně žádné na základě motivu nastěhování z manželova hlediska – návrat do jeho švédské vlasti, kde pokračoval ve svém oboru obchodního podnikatele, později s vlastní firmou.

Ad 3. Jak mě cizina přijala

Velmi dobře. Šestiletý syn Robert, narozený v Praze, začal ihned chodit do švédské předškolky. Určili mu pomocnou jazykovou učitelku ve švédštině, která mi potom hned volala a řekla, že ho nemá, co učit, že jeho švédština je jako dospělý jazyk, že nemá švédštinu pískoviště.

Ad 4. Znalost nového jazyka a uchování češtiny v rodině

V Praze jsem chodila na kursy švédštiny Jazykové školy na Národní třídě a manžel chodil na Univerzitu Karlovu na kursy češtiny pro cizince. Ve Švédsku mě ihned přijali do jazykových kursů švédštiny pro cizince, kde jsem si mohla své dosavadní znalosti švédštiny vylepšit.

Syn Robert narozený v Praze 1978 i syn Richard narozený v Norrköpingu 1985 jsou dvojjazyční a v naší rodině je všechno česko-švédské: my rodiče komunikujeme každý ve své mateřské řeči, synové pak se mnou česky, s otcem švédsky. Téma dvojjazyčnosti a české kultury v rodině je často v mém díle, např. v mnoha příspěvcích na kongresech zahraničních Čechů.

Ad 5. Pomoc místních úřadů a občanů v procesu adaptace

Můj český mezinárodní řidičský průkaz mi vyměnili za švédský a jediné, co jsem musela udělat, byla kontrola u očního lékaře. Český vystěhovalecký pas mám dosud a o švédský jsem nežádala. Švédský řidičský průkaz mi slouží jako důkaz totožnosti ve Švédsku v úřadech atp..

Moje první sociální kontakty byly s učitelkami dětí a moje první švédské kamarádky byly matkami synových spolužáků. Ve švédské předškolce jsem mohla být přítomna a živě jsem diskutovala s učitelkami, které např. vodily děti ven do přírody a ukazovaly tam břízu, jak se mění v různých ročních obdobích. Tehdy jsem si ihned uvědomila, že učí podle Komenského, ale nevědí, kdo to byl.

Ad 6. Kontakty s jinými Čechy

Mohly být uskutečněny díky členství v krajské organizaci, ale i na základě pravidelných pozvánek na kokteily od Velvyslanectví ČR ve Stockolmu. Byly však i náhody, kdy jsem např. ve Vojenském historickém muzeu ve Stockolmu hledala rakve Pernštejnů, které Švédové vyprázdnili a odvezli z kostela v Dubrovníku, setkala jsem se s Češkou zaměstnanou v muzeu, která mě ujistila, že rakve tam nejsou. Jiný příklad: České folklorní dny ve Skansenu, kde měla naše rodina vlastní výstavu a synové chodící po Skansenu v nivnických krojích vzbudili zájem slovy – hele mladí Nivničané!

Ad 7. Co bylo nejtěžší, kdo mi nejvíc pomohl

Když se nastěhujete do cizí země, podobáte se nepopsanému papíru. Musíte si vytvořit vlastní totožnost v té cizí společnosti a zároveň být jejím rovnoprávným členem.

Krátce po nastěhování jsem napsala dopis jednomu švédskému historikovi, který je ve vědeckém světě legendou stejně jako náš prof. Polišínský. Ptala jsem se v dopise, mám-li přeložit do švédštiny svou diplomovou práci o vstupu Švédska do 30-leté války. Odpověděl mi – ano, aby si to mohli švédští historikové přečíst. Když byl švédský překlad hotov, rozeslala jsem jej švédským historikům. Ve stejné době jsem se totiž stala členkou Švédské historické společnosti a tím jsem dostala kontakt se švédským vědeckým světem. V jejich časopise jsem pak vydala svou první studii ve švédštině – debatní článek o českých dějinách a Univerzitě Karlově (1990).

Jeden další švédský historik, mi napsal, abych požádala švédského krále o příspěvek na bádání z královského fondu. Napsala jsem, zmínila bádání o Komenském a Smetanovi ve Švédsku a dostala odpověď přímo od švédského krále, kde mi píše, že rozhodl dát mi sumu 10,000 SEK na bádání – [viz. Obrazová část](#). To byl rok, kdy jsem se stala doktorandkou slavistiky na Uppsalské univerzitě, která králi zaslala doprovodný doporučující dopis, že ten fond dobře použiji na bádání.

Takže – **kdo mi nejvíc pomohl? Komenský, Smetana, švédský král a český historik doc. Tomáš Pasák**, ředitel Pedagogického muzea J. A. Komenského v Praze, které sídlilo zde ve Valdštejském paláci. [Viz. Obrazová část](#).

Ad. 8. Jaká jsou pozitiva a negativa přistěhovalce

A jsme opět u toho zmíněného nepopsaného papíru a to je negativní. Avšak musíte mít vlastní iniciativu, mluvit o sobě a nečekat, že vás uznají sami, což nejprve nemohou, když vás ještě neznají. Pozitiva přistěhovalce spočívají v tom, že s sebou přináší svou kulturu, která může tu domácí obohatit. Ve švédských archivech jsem našla Čechy, kteří to obohacení již dokázali !

Ad 9. Kým se cítím víc národnostně a jazykově

Odpovídám jednoznačně – Já Švédkou nikdy nebudu, přestože mám bydliště ve Švédsku. Velice se mi líbí pojmenování zahraniční Češka. A hlásím se k Univerzitě Karlově, odkud mám 3 diplomy.

V české kultuře se vždycky psalo ve formulářích národnost a státní příslušnost. Ve švédské kultuře když někdo dostane švédský pas, je označen za Švéda a někdy se připojuje původ. Také čeští novináři jednou např. psali "Švédka sbírá moravské kroje" a to jsem proti slovu Švédka ostře protestovala.

Ad 10. Moje uplatnění a návraty zpět do České republiky

Když jsem začínala vydávat tiskem výsledky svého bádání, pomohlo mi členství historické společnosti Starý Norrköping, kde jsem se brzo stala členkou vedení s odpovědností hledat přednášející a sestavovat přednášky. Společnost vydávala tiskem různé spisy a tak jsem dostala možnost vydávat výsledky svého bádání zde, ale i sama přednášet. Předseda společnosti, další významný švédský historik, se mnou spolupracoval a pomáhal mi zejména v badatelských konzultacích a rozhovorech.

Čeští badatelé ve vlasti mi také pomáhali stejnou měrou, ne-li více. Na prvním místě zde již zmíněný doc. PhDr. Tomáš Pasák, CSc a jeho choť, historička PhDr. Jana Pasáková, dále

archiváři PhDr. Jiří Křesťan, CSc a Mgr. Jan Kahuda, Ph. D. To jsou moje „Světla Evropy“, ke kterým vzhlížím a která mi svítí na cestu.

V letech 1991-1993 jsem měla dobrý start bádání – nález anonymního latinského rukopisu, který jsem vynesla na světlo poté, co byl ukryt 350 let mezi 35.000 tituly. Doc. Pasák mi jakožto ředitel Pedagogického muzea J.A.Komenského v Praze ve Valdštejnském paláci uspořádal samostatnou přednášku a ve dvou vitrinách byl vystaven Finspongský rukopis – název, který jsem sama vymyslela podle místa nálezů. Nález vyvolal ohlasy v badatelském světě, ale i v tisku, které vlastně pokračují dosud, protože je to Komenský.

Další start se uskutečnil díky prvnímu kongresu zahraničních Čechů Týden zahraničních Čechů v Praze v roce 1998. Kontaktovali mě potom ze Státního ústředního archivu - dnes Národní archiv - s přáním založit můj osobní fond, což se stalo a od té doby tam pravidelně dodávám přírůstky, zejména kopie historických pramenů ze švédských archivů a celé moje dílo. Dnes je tam 15,54 archivních metrů (které budou růst až do konce mého života) a dne 6. 12. 2010 byl tento fond prohlášen jakožto součást Národního archivního dědictví. Děkovné dopisy paní ředitelky za každým přírůstkem jsou pro mne velikým povzbuzením. Později mě kontaktoval ředitel Norrköpingského městského archivu, takže i tam je můj osobní archiv, jehož obsah se nachází v rámci městského archivu i na webu celého Říšského archivu.

Když jsem v roce 2006 založila vlastní vydavatelství Blanka Pragensis Förlag, které bylo schváleno a zaregistrováno ve švédské státní instituci, dostala jsem řadu dopisů od různých jiných institucí v našem městě, kde mi nabízejí pomoc a podporu nově založené soukromé firmy.

Ve Švédsku jsem si hned od začátku zvolila životní poslání – být spojkou mezi dvěma kulturami bádáním po stopách známých i neznámých Čechů ve švédských archivech. To poslání být spojkou jsem ovšem realizovala i ve veřejné kulturní činnosti též s celou rodinou: historický šerm Blanky Pragensis (20 představení ve Švédsku i v Jičíně), folklorní festivaly (21), obrazy (35) na veřejných výstavách . Viz např. můj příspěvek na kongrese zahraničních Čechů v roce 2010. Nutno zmínit i moje česko-švédské kontakty s potomky L. De Geera a Bedřicha Smetany.

Švédsko mi dalo možnost to vše výše popisované uplatnit, ale bez ocenění ve vlasti, jak výše popisuji, by to nestačilo, takže poté, co jsem obdržela královský fond, posílala jsem králi, ale i třem českým prezidentům své vydané knihy: Prvním byl prez. V. Havel – [viz Obrazová část](#). Jejich děkovné dopisy po celá léta za každou novou knihu byly pro mne největší ctí a povzbuzením. V jednom děkovném dopisu píše král přání úspěšného pokračování v roli spojky mezi českou a švédskou kulturou. Jednu knihu dostal osobně – [viz Obrazová část](#).

...A nemohu nenapsat, že náš dnešní prezident je čtvrtý a jemu jsem poslala svou knihu „Historický šerm jako umění a věda“ s tím, že je to v pravých rukách generála. Připojila jsem krásné obrázky šermířů ze 17. století a psala o českých šermířích, kteří se setkali se švédskými na olympiádě ve Stockolmu 1912.

Nesmím zapomenout na další důkazy mého uplatnění: 4 medaile od české vlasti, ocenění v tisku, rozhlasu, televizi, filmech. V archivním seznamu je celkem 112 reportáží, včetně filmu České kořeny ve Švédsku, včetně hodinového rozhlasového pořadu na stanici Vltava o Finspongském rukopise, včetně dokumentárního filmu o Komenském, kde jsem mezi sedmi vybranými kmenologičkami hovořícími v odborných komentářích.

Když jsem založila své zmíněné vydavatelství, Královská knihovna si mě zaregistrovala a na požádání jsem dostávala a dostávám čísla ISBN pro své knihy v Edici Blanka Pragensis. Z toho plyne dodávání povinných výtisků šesti univerzitním knihovnám a Královské knihovně ve Švédsku. Knihy ovšem dodávám i do Národní knihovny a desítek, a desítek dalších ve vlasti. Knihy píšu vždy dvakrát, jednou česky, jednou švédsky. V současné době jsem se tam přihlásila s E-knihami a napsali mi – vítěz coby dodavatel E-knih. Moje vydavatelství Blanka Pragensis Förlag dostalo na webu Královské knihovny „Moje stránky“, kam jsem přihlásila E-knihy vyplněním knihovnického formuláře. Tituly jsou v katalogu, ale hlavně uloženy v elektronickém depozitáři – je to celkem 70 titulů Sebraných spisů 1981-2021 a Sebraného výtvarného díla 1967-2021, oba tituly vždy dvakrát – česky a švédsky. Ve fyzické podobě z počítačové tiskárny jsou uloženy ve zmíněných archivech v Praze a v Norrköpingu.

UNESCO

Dne 2. 9. 2021 mne kontaktovali z UNESCO z českého oddělení Slovanská unie z. s. s přáním spolupráce na projektu Kulturní dědictví UNESCO. Spolu s Ing. Martinou Fialkovou jsem se stala odborným poradcem i spolupracovníkem, např. jsme s manželem četli švédské korektury 48 osobností českých i švédských na 48 výstavních panelech putovní výstavy po celé republice v roce 2022. Loni mě zvali na mnoho přednášek, ale musela jsem odmítnout pro nemoc v rodině, až na podzim jsem přednášela o Smetanovi na jedné z akcí UNESCO a s jejich souhlasem mám na svých webových stránkách tři výstavní panely z těch 48: Komenský, Smetana, Karlsson. A tak se moje dílo stalo v UNESCO součástí světového kulturního dědictví.

Připomíná mi to souvislost pěti českých osudů – Komenský, Smetana, Hodin, Vaněk, Karlsson ve švédské cizině, o kterých jsem hovořila v Senátu Parlamentu České republiky v roce 2011 a vydala pak tiskem v Hospodáři v Americe. Komenský, Smetana, Hodin, Vaněk, a celá řada dalších osobností známých i neznámých zahraničních Čechů je nekonečná stejně jako bádání samo. Hodin a Vaněk psali mj. o Komenském, Hodin mj. také o Smetanovi. Já píšu mj. o Komenském, o Smetanovi, o Hodinovi, o Vaňkovi a dalších. Jsem ráda, že vydaná díla nás všech jmenovaných, ale i dalších, jsou všude v knihovnách ve Švédsku, v České republice a „můj“ Komenský i Smetana v soukromé knihovně švédského krále Bernadotte biblioteket, dále v Rakousku, Německu, Holandsku, USA.

Závěrem ještě snímky tří panelů UNESCO ***v Obrazové části*** – Komenský, Smetana, Karlsson.

V časovém rozsahu mého příspěvku bych ráda ukázala přítomným 7 minut z filmu České kořeny ve Švédsku, který se natočil v roce 2009. Ptala jsem se na souhlas a doufám, že Ing. Martina Fialková, předsedkyně spolku České kořeny, to může promítnout.

Závěrem – Zde není možné zodpovědět na uvedené otázky podrobně. Jeden významný švédský hudební skladatel mi před lety řekl – Tvoje dílo ať mluví za Tebe. A tak na konci tohoto příspěvku připojuji prezentaci sebraných spisů s obrazem Blanky Pragensis a nabízím přítomným účastníkům letošního kongresu možnost číst moje dílo v podobě E-knih, které najdete v Bibliografii a o které si mi napíšete na můj e-mail blankapragensis@gmail.com

Zapsáno v Norrköpingu 12. 9. 2023 a zasláno e-mailem pořadatelům kongresu.

www.fencingperformance.com/blankapragensis - badatelské webové stránky
www.fencingperformance.com – historické šermířské webové stránky

OBRAZOVÁ ČÁST (texty, snímky)

Foto Lennart Johansson, který byl redaktorem švédských novin Aftonbladet: v srpnu 1968 chodil po Praze s fotoaparátem v tom nejhorším střelení a posílal zprávy do Aftonbladet.

Králův dopis s jeho podpisem, kde uděluje příspěvek na bádání z královského fondu

Kungl. Slottet
Stockholm

Stockholms Slott den 18 november 1991

Härmed får Jag meddela att Jag beslutat
att ur KONUNG GUSTAF VI ADOLFS FOND FÖR
SVENSK KULTUR tilldela Eder ett anslag å
10.000 kronor

såsom bidrag till historisk forskning.

Beloppet kommer att tillställas Eder efter
skriftlig hänvändelse till Chefen för H.M.
Konungens Hovförvaltning, Kungl. Slottet,
111 30 Stockholm. Vid rekvisition av med-
len skall som referens anges F 113/91.

Mag. Blanka Karlsson

Pedagogiska muséet i Prag 1992: muséets chef Doc. PhDr. Tomáš Pasák, CSc. överlämnar till Blanka Karlsson Comenius medalj som hon ska ta till Sverige till den svenske kungen

Pedagogické muzeum v Praze, 1992: ředitel muzea, Doc. PhDr. Tomáš Pasák, CSc., předává Blance Karlsson Komenského medaili, kterou vezme do Švédska švédskému králi.

Stockholms Slott 1992: Blanka Karlsson överlämnar till Förste hovmarskalk Jan Kuylenstierna Comenius medalj Nr. 3 till H.M. Konungen

Stockholmský zámek 1992: Blanka Karlsson předává Prvnímu dvornímu maršálkovi Janovi Kuylenstierna Komenského medaili č. 3. pro Jeho Výsost Krále

Kancelář prezidenta republiky

V Praze dne 7. ledna 1999

Vážená paní Magistro,

Prezident Václav Havel obdržel Vaše literárně-vědné a literárně-historické práce, které jste publikovala ve své nové "vlasti", ve Švédsku.

Z Vaší bibliografie a ze soupisu Vaší činnosti zřetelně vyplývá Váš stále neutuchající zájem nejen o českou historii, literaturu a kulturu, ale i o současné dění, což je i dokladováno Vaší účastí na Týdnu zahraničních Čechů, kterého jste se aktivně účastnila.

Dovolte, abychom ocenili přínos Vaší práce a poděkovali Vám za zviditelňování naší historie a kultury v zahraničí.

Srdečně zdravím,

Vladimír Hanzei
tajemník prezidenta republiky

Vážená paní
Mgr Blanka Karlsson
Babordsvägen 6
603 75 Norrköping
Švédsko

Office of the President
Czech Republic
CZ-119 08 Praha-Hrad
Tel.: (420/2) 2437 1111, Fax: (420/2) 2437 3300

Královské a prezidentské dopisy vyšly tiskem in: Bibl. 82./2018 *Comenius och Finspongshandskriften. Samlade skrifter om Finspongshandskriften 1991-2017. Komenský a Finspongský rukopis. Sebrané spisy o Finspongském rukopise 1991-2017*, Limited Edition, Svazek 6., Blanka Pragensis Förlag, Norrköping 2018, 756 s., 110 fotografií a další obr. přílohy v naskenovaných dokumentech

Finspongshandskriften (Bibl. 28) till svenske kungen och tjeckiske presidenten

Finspongský rukopis (Bibl. 28.) švédskému králi a českému presidentovi

Boken överlämnades personligen via Skoklosters slotts vd Karin Skeri

Skoklosters slott 27. 4. 2000 – předáno osobně prostřednictvím ředitelky zámku Karin Skeri

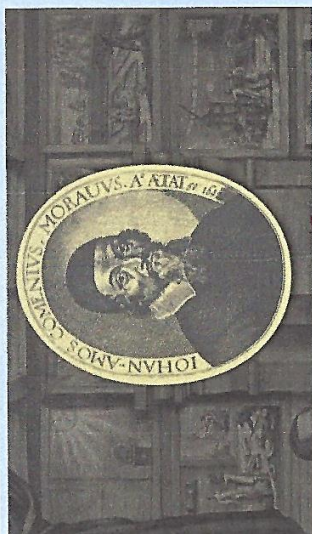

Skoklosters slotts Vänföreningsmöte där H. M. Kung Carl XVI Gustaf invigde en ny utställning. H. M. Drottning Sylvia sitter bredvid t. h. på bilden.

Setkání Společnosti přátel zámku Skokloster, kde Jeho Výsost Král Carl XVI. Gustaf otevřel novou výstavu. Její Výsost Královna Sylvie sedí vedle vpravo na snímku.

Foto Blanka Karlsson

3 výstavní panely putovní výstavy UNESCO

Myslitel, biskup, teolog, pedagog, filolog, historik, spisovatel, básník, umělec, kartograf
 Těnkare, biskop, teolog, pedagog, filolog, historik, författare, poet, konstnär, kartograf

Jan Amos Komenský

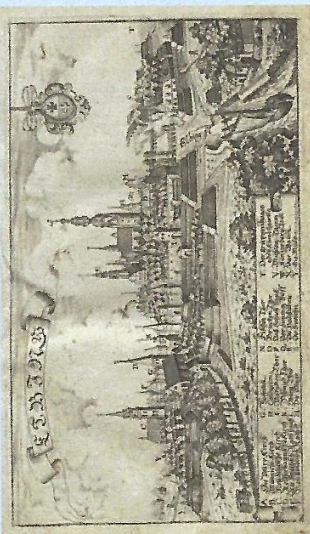
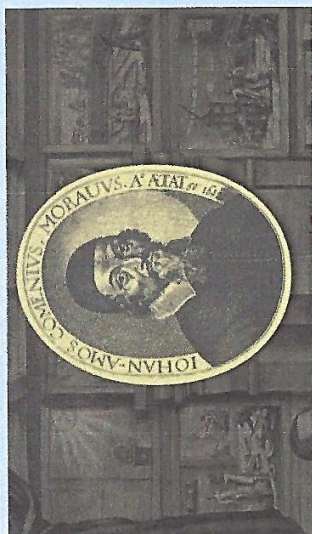
28. 3. 1592, Morava Moravia - 15. 11. 1670, Amsterdam

Han studerade i Tyskland och noterade vetenskapens utveckling i andra länder. Han beslutade att skapa en tjeckisk nationalvetenskap. År 1621 tvingades han lämna Fulenek med sin familj, förbrände en del av sina manuskript och hela sitt bibliotek. Han flyttade till olika platser, till sina tjeckiska brödraskapsvänner. År 1628 var det allvarlig förföljelse av icke-katoliker, så han reste till Leszno i Polen, centrum för Brödraskapets enhet. År 1638 fick han sin första inbjudan till Sverige, han tackade nej på grund av sina åtaganden i England och möjligheten att arbeta i Frankrike eller vid Harvard i USA. År 1642 åkte han till Sverige, där han arbetade i sex år med skolreformer. Hans tro på att emigranterna skulle återvända till Böhmen försvann i slutet av trettioåriga kriget. Han åkte till Lešno, stannade sedan en kort tid i Sárospatak i Ungern (1651—1654) och återvände sedan till Lešno igen. Vid tiden för det svensk-polska kriget brann staden och han förbrände en stor del av sina manuskript. Hans största förlust var förstörelsen av hans ordbok, *Det tjeckiska språkets skatt*, och hans skrifter där han kombinerade alla vetenskaper. År 1656 reste han till Amsterdam, där han dog. De ord som mest förknippas med hans namn är utbildning och pansopfi=allvetenskap.

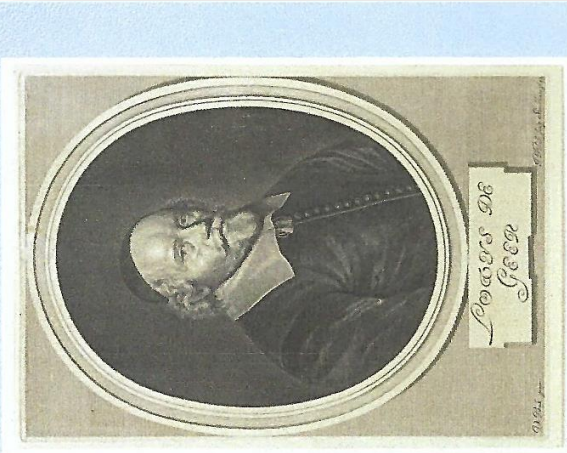
Han studerade i Tyskland och noterade vetenskapens utveckling i andra länder. Han beslutade att skapa en tjeckisk nationalvetenskap. År 1621 tvingades han lämna Fulenek med sin familj, förbrände en del av sina manuskript och hela sitt bibliotek. Han flyttade till olika platser, till sina tjeckiska brödraskapsvänner. År 1628 var det allvarlig förföljelse av icke-katoliker, så han reste till Leszno i Polen, centrum för Brödraskapets enhet. År 1638 fick han sin första inbjudan till Sverige, han tackade nej på grund av sina åtaganden i England och möjligheten att arbeta i Frankrike eller vid Harvard i USA. År 1642 åkte han till Sverige, där han arbetade i sex år med skolreformer. Hans tro på att emigranterna skulle återvända till Böhmen försvann i slutet av trettioåriga kriget. Han åkte till Lešno, stannade sedan en kort tid i Sárospatak i Ungern (1651—1654) och återvände sedan till Lešno igen. Vid tiden för det svensk-polska kriget brann staden och han förbrände en stor del av sina manuskript. Hans största förlust var förstörelsen av hans ordbok, *Det tjeckiska språkets skatt*, och hans skrifter där han kombinerade alla vetenskaper. År 1656 reste han till Amsterdam, där han dog. De ord som mest förknippas med hans namn är utbildning och pansopfi=allvetenskap.

inženýring, světová univerzita, Sanhualis, výtvarní umění, umění, Sanhualis

Mimoln Serpentiniou
 Sagram Regiam Majestatem
 SVECIAE
 Ut vna Sammie LVX illoq:ere ohi,
 Mitoq:erethoa radia niohampio, nio,
 Pneta, peronantia hmita. Terra mozt,
 Regie pntie, ptoat, nioozat, pndat, nio,
 Guiny, niozpa, nioozat, pndat, nio,
 WT L. R. R.
 0 4 2 7

Švédská naděje

Přijel v srpnu 1642 do švédského Norrköpingu, kde měl své hlavní sídlo **Louis De Geer** - jeho hlavní podporovatel a donátor Jednoty bratrské v Lešno. Následně se setkal s **královnou Kristinou, Marthie, Oxensternou a Johann Skytte**. Melem 1642 a 1648 budle han i **Ehling** i Sverige (no Ehling i Polen) a ubratde für of reformera den svenska utbildningen och skrev läroböcker för svenska skolor. Resultatet blev läroboken **Janua linguarum** i sin andra upplaga och även **Linguarum Methodus novissima**. År 1655 skrev han en festlig **Panegyricus Carolo Gustavo**, där han välkomnade den nye kungen Karl X. Gustav som försvarare av det polska follets friheter. År 1651 besökte den svenska diplomaten **Bengt Skytte** (1614-1683) honom i Sárospatak och planerade under hans inflytande grundandet av utbildningsinstitutionen Sanhualis.

Svenskt hopp

Han anlände i augusti 1642 till Norrköping i Sverige, där **Louis De Geer**, hans främsta stödjare och donator till Brödraskapets enhet i Lešno, hade sitt högkvarter. Därifrån träffade han drömlingen **Christina, Marthie, Oxensterna och Johann Skytte**. Mellan 1642 och 1648 budde han i **Ehling** i Sverige (nu Ehling i Polen) och arbetade för att reformera den svenska utbildningen och skrev läroböcker för svenska skolor. Resultatet blev läroboken **Janua linguarum** i sin andra upplaga och även **Linguarum Methodus novissima**. År 1655 skrev han en festlig **Panegyricus Carolo Gustavo**, där han välkomnade den nye kungen Karl X. Gustav som försvarare av det polska follets friheter. År 1651 besökte den svenska diplomaten **Bengt Skytte** (1614-1683) honom i Sárospatak och planerade under hans inflytande grundandet av utbildningsinstitutionen Sanhualis.

Hudební skladatel
Kompozitor

Bedřich Smetana

2. 3. 1824, Litomyšl - 12. 5. 1884, Praha

Už v pěti letech hrál na housle, ale jeho otec neměl pro jeho nadání pochopení. Po absolvování základní školní docházky šel studovat gymnázium v Plzni. Po maturitě odchází za prací do Prahy, kde se živil jako učitel hudby. V té době začíná komponovat první skladby.

Po té roku 1848 zakládá svoji hudební školu. V letech 1856–1861 žije ve švédském Göteborgu, kde komponuje další polky a řídí koncerty klasické hudby. V Čechách pak často pobýval v Obřívství, ale na rok se ještě vrátil do Švédska.

Poté se mamě ucházel o místo ředitele pražské konzervatoře a potýkal se s finančními problémy. Úspěch mu zajistilo až uvedení opery *Braniboři v Čechách* a *Prodáváná nevěsta*. Díky tomuto úspěchu se v roce 1866 stal dirigentem orchestru Prozatímního divadla. V létě 1874 začal ztrácet sluch a nakonec úplně otluhl.

V červnu roku 1875 se stěhuje z Prahy do myslivny v Jabkenicích u Mladé Boleslavi. Hluchota ho nezlomí a komponuje další opery *Tajemství*, *Huňáci u Čertovu stěnu*, oba smyčcové kvartety, klavírní cykly *Šny* a *České tance*, řadu sborových děl, dokončil zde cyklus *Má vlast*.

Redan vid fém års ålder spelade han fiol, men hans far förstod inte hans talang. Efter grundskolan började han studera vid gymnasiet i Plzeň. Efter examen åkte han till Prag för att arbeta och försörja sig som musiklärare. Vid den tiden började han skriva sina första kompositioner. År 1848 grundade han sin egen musikskola. 1856–1861 bor han i Göteborg, Sverige, där han komponerar fler polkar och leder konserter med klassisk musik. Han bodde sedan ofta i Böhmen i Obřívství, men återvände till Sverige för ytterligare ett år. Han sökte sedan förgäves tjänsten som direktör för Prags konservatorium och hade stora ekonomiska problem. Hans framgång säkrades endast genom att operorna *Braniboři v Čechách* och *The Bartered Bride* sattes upp. tack vare denna framgång blev han 1866 dirigent för den Provisoriska teaterns orkester. Sommaren 1874 började han tappa hörseln och blev till slut helt döv. I juni 1875 flyttade han från Prag till en jaktstuga i Jablence nära Mladá Boleslav. Hans dövhet bröt honom inte och han fortsatte att komponera operorna *Hemligheter*, *Huňáci och Djävulens väg*, båda stråkkvartetterna, pianoklarna *Drömmar* och *Tjeckiska danser*, ett antal körverk och avslutade cykeln *Mitt land*.

SMETANA
Swedish Symphonic Poems
Richard III
Wallenstein's Camp • Hakon Jarl
Slovak Philharmonic Orchestra
Leoš Svárovský

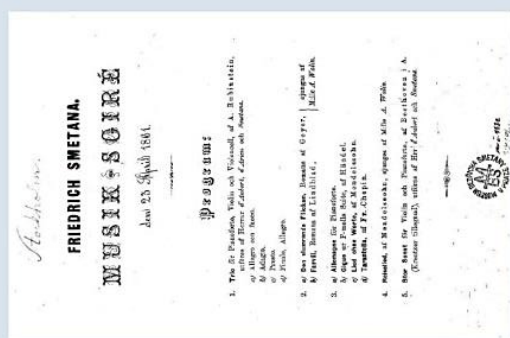

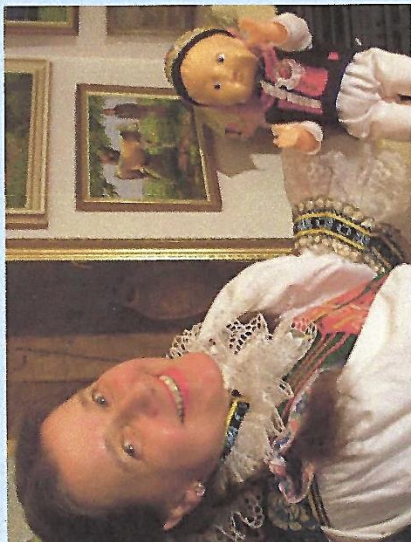
Göteborg a tři symfonické básně

Známy pražský klavírista Alexander Dreyschock odmítl pozvání do švédského Göteborgu, navštívil však, aby tam mohl být koncertoval a vytvořil právě Bedřich Smetana. A ten nabídku rád přijal. Jel na koncertní cestu, nikoliž za účelem nějakého tvůrčího pobytu v cizině. Místní hudební společnost ho rychle přijala mezi sebe. V zasedáních mu pomohl i další Čech, houslista, dirigent a skladatel Josef Čapek. Byl kapelníkem, varhaníkem a jedním z organizátorů lomního hudebního života. Později organizoval lomní koncerty ve složení: Smetana klavír, Josef Čapek housle a August Meissner violoncello. Švédsko znamenalo přelom i v jeho tvorbě. Vysledkem tohoto otámu byly první tři symfonické básně, které ve Švédsku složil, Richard III., Valdštyjnův tábor a Hakon Jarl.

Göteborg och tre symfoniska dikter

Den välkände Pragspianisten Alexander Dreyschock avböjde en inbjudan till Göteborg, men besökte honom för att se honom i person. Han tog gärna emot erbjudandet. Han åkte på en konsertresa, inte i syfte att stanna permanent utomlands. Der lokala musiklokalen sällskapet tog snabbt emot honom. En annan tjek, violinisten, dirigenten och kompositören Josef Čapek, hjälpte honom i början. Han var kapellmästare, organist och en av organisatorerna av det lokala musiklivet. Senare organiserade han kammarkonserter med Smetana på piano, Josef Čapek på violin och August Meissner på cello. Sverige markerade också en vändpunkt i hans arbete. Resultatet av denna vändning blev de tre första symfoniska dikterna han komponerade i Sverige, Richard III, Wallenstein's läger och Hakon Jarl.

Aktivní sběratelka manských národních krajů. Aktiv samlaire av mánriska nationaldräkter

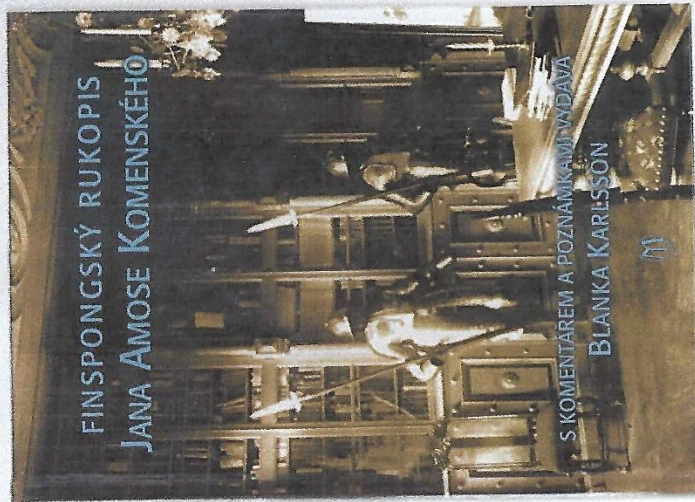
Historička, filoložka, slavistka, bohemistka, komenioložka, editorka, výtvarnice a historická šermířka
Historiker, filolog, slavist, bohemist, utgivare, konstnär, historisk faktare

Blanka Karlsson

28. 5. 1949 Praha (Blanka Popelková)

Obhájila 3 diplomy, Mgr, Ph.D. a PH. D. na Univerzitě Karlově v Praze, ale od roku 1984 trvale žije a působí ve Švédsku. V roce 1991 obdržela od švédského krále příspěvek z královského fondu na bádní o Komeniském a Smetanovi. V letech 1991–2006 doktorandka slavistiky na Univerzitě v Uppsale. V roce 2006 založila ve Švédsku vlastní **Vydavatelství Blanka Pragensis Förlag**. Bibliografie dílů: 92 titulů – knih a článků v oborech historie, kulturní dějiny, pedagogika, filologie, bohemistika, vědecká práce v autografii.

Ve Finspongských sbírkách v Norrköpingu objevila a jako editorka prameny vydala anonymní latinský rukopis, který tam byl mezi 35.000 tituly ukryt 350 let. Rukopisu a knize dala název **Finspongský rukopis Jana Amose Komeniského (2000)**, v roce 2018 vydala dvojjazyčnou knihu o svém bádání **Komeniský a Finspongský rukopis**. V 2019 vydala vlastní **Sebrané spisy o Smetanovi ve švédských archívech 1988–2018**. Od listopadu 2021 vydává Sebrané spisy 1981–2021 v obou jazykových verzích. Je držitelka 4 medailí od českého státu za bádání ve Švédsku a byla i protagonistkou filmu **České kořeny**.

Rukopis Komeniského

Ve Švédsku si zvolila životní díl byt spojku mezi českou a švédskou kulturou v hledání české-švédských kontaktů a známých či neznámých Čechů ve švédských archívech. Tento díl půl nejen ve vydávání děl, ale i v přednáškách na mezinárodních kongresech. V kultivně v Norrköpingu objevilo anonymní rukopis Komeniského předmluvy **Sveitím Eropy** (Europae lumina) o **Dedikace třem královstvím**. Anonymní rukopis tam byl ukryt 350 let.

Comenius manuskript

Verksamhets mål i Sverige: att vara en länk mellan tjeckisk och svensk kultur genom forskning på spåret efter kända/okända tjeckar samt tjeckisk-svenska kontakter i svenska arkiv. Han uppfyller detta mål lite bara genom att publicera verk, utan även i föreläsningar vid internationella kongresser. På biblioteket i Norrköping upptäckte hon ett anonymt manuskript av Comenius föredrag till **Europas ljus** (Europae lumina) och **Dedikation till de tre kongedömena**. Där har det anonyma manuskriptet legat gömt i 350 år.

www.fencingperformance.com/blankapragensis

Edice Vydavatelství *Blanka Pragensis Förlag*

NOVÉ KNIHY - 2021–2022 - novinka edice: E-BOOKS

Celkem 70 ks E-knih, tj. 70 ks ISBN

Bibliografie č. 87. Sebrané spisy 1981 – 2021, Díl I. – XXXVIII., e-knihy v edici Blanka Pragensis Förlag, Sv. 10. – 70., celkem 4.399 s., 1.310 obr.

Bibliografie č. 88. Samlade skrifter 1981 – 2021, Del I. – XXXVIII., e-knihy v edici Blanka Pragensis Förlag, Sv. 10. – 70., celkem 3.542 s., 1.091 obr.

Bibliografie č. 86. Sebrané výtvarné dílo 1967–2021: První - Čtvrtá část, e-knihy v edici Blanka Pragensis Förlag, Sv. 71., 73., 75., 77., Norrköping, 2022, celkem 385 s., 425 fotografií a další obr. v naskenovaných dokumentech.

Bibliografie č. 92. Samlade konstverk 1967-2021: Första – Fjärde delen, e-books, edice Blanka Pragensis Förlag, Sv. 72., 74., 76., 78., Norrköping, 2022, 391 s., 425 fotografií a další obr. v naskenovaných dokumentech

Sebrané spisy... mají následující vědní obory:

- dějiny
- kulturní dějiny (umění, hudba, folklor, historický šerm aj.)
- pedagogika
- filologie
- bohemistika,
- vědecká a kulturní práce v autobiografii

Sebrané spisy jsou ve dvou jazykových verzích, tituly chronologicky podle celkové Bibliografie:

- česky se všemi českými vydáními
- švédsky se všemi švédskými vydáními

Cílem bádání je být spojkou mezi českou a švédskou kulturou v bádání po stopách známých a neznámých Čechů a česko-švédských kontaktů ve švédských archivech.

Kompozice Sebraných spisů je v chronologickém sledu podle čísel Bibliografie tak, jak tituly vycházely a není pouhou kompilací spisů, nýbrž obsahuje i další dokumentaci k titulům: přednášky, kongresy, medaile, ohlasy, též dopisy od švédské královské kanceláře a tří českých prezidentů, neboť švédský král a český prezident dostávají jako první vydaná díla.

Sebrané výtvarné dílo... má následující umělecké obory:

- Olej nebo akryl na plátně – obrazy (46): města, hrady & zámky, místa, krajiny, květiny, portréty, předměty
- Olej nebo akryl na kovu – rytířské štíty (4)
- Olej nebo akryl na textilu – malovaná trička (31)
- Stropní malby akrylem - doma v rodinné vile
- Kresby tužkou nebo tuší na papíru – (84) téma jako u obrazů

Sebrané výtvarné dílo je ve dvou jazykových verzích: česky a švédsky.

Cílem výtvarné práce je - stejně jako bádání - být spojkou mezi českou a švédskou kulturou v tématech výtvarných děl a v jejich použití např. ve vydaných knihách a na přednáškách. Geneze výtvarných děl se uskutečnila v rámci procesu bádání.

Kompozice Sebraného výtvarného díla je v chronologickém sledu podle čísel Op. a není pouhou kompilací obrazů, nýbrž ukazuje jejich genezi od prázdného plátna k hotovému obrazu. Ve Čtvrté části se nachází dokumentace o výstavách, publikování výtvarných děl i o jejich použití na webu Vydavatelství Blanka Pragensis, též v kulturní a pedagogické činnosti. Čtvrtá část je zakončena odbornými výklady o městech, hradech & zámcích, místech a předmětech, které jsou na obrazech.

Kompletní rukopis celých Sebraných spisů....a Sebraného výtvarného díla..., vytištěný z počítačové tiskárny je uložen in: Národní archiv v Praze – Chodovci in: Osobní fond Národního

archivního dědictví "Karlsson, Blanka, PhDr. et PH. D. č. 1371", ve Švédsku pouze švédská verze díla in: Norrköpingský městský archiv in "Blanka Karlssons Personarkiv nr. 6708:1".

Kompletní E-knihy jsou uloženy in: Královská knihovna ve Stockholmu.

Pressfoto z roku 2014 – obraz Blanky Pragensis Středověký sen, Op. 7. olej na plátně, 110 x 60 cm, geneze říjen 1999 – 21. leden 2000. Z tohoto obrazu pochází logo firmy Blanka Pragensis Förlag.

Pressfoto, 2014 – Blanka Pragensis: Medeltidsdröm, Op. 7. olja på duk 110 x 60 cm, okt.1999 – 21 jan. 2000. Från tavlan kommer logo Blanka Pragensis Förlag.

Blanka Pragensis Förlag